

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind statutul personalului navigant român

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. – Prezenta lege se aplică personalului navigant român, care posedă documente de certificare, eliberate de către Autoritatea Navală Română.

Art. 2. – Personalul navigant român este categoria profesională din navația civilă care, după absolvirea unei forme de pregătire aprobată și finalizarea pregăririi profesionale impuse de către autoritatea competență obține un certificat, emis de Autoritatea Navală Română, și îndeplinește funcții la bordul navelor maritime sau de navație interioară și este remunerat pentru executarea de activități, în baza unui contract individual de muncă încheiat cu un angajator având sediul sau filială în România.

Art. 3. – Termenii folosiți în prezenta lege au următorul înțeles:

- a) *autoritate competentă* - Autoritatea Navală Română, organ tehnic de specialitate în subordinea Ministerului Transporturilor, *denumită în continuare ANR*;
- b) *certificat* – un brevet sau un certificat de capacitate valabil emis de ANR în conformitate cu prevederile legale;”.
- c) *companie* – proprietarul navei sau orice persoană fizică sau juridică, cum ar fi operatorul, navlositorul bare-boat, societatea de crewing care a înregistrat la forțele de muncă, contractual de angajare al personalului navigant român și organizațiile sindicale reprezentative a acestora care au semnat Contractul Colectiv de Muncă înregistrat la forțele de muncă;
- d) *formă de pregătire aprobată* – totalitatea cursurilor organizate de un furnizor de educație, de formare profesională sau de perfecționare aprobată de către ANR și care dă dreptul absolvenților acesteia să participe la examenul pentru obținerea certificatelor;
- e) *minister* – Ministerul Transporturilor organ al administrației publice centrale, autoritate de stat în domeniul transportului naval;
- f) *personal navigant român* – persoanele de cetățenie română și care posedă un brevet sau un certificat de capacitate, obținut în conformitate cu prevederile legale și care dă dreptul acestora să îndeplinească funcții la bordul navelor.;
- g) *stagiu de îmbarcare* – perioada de timp în care a fost efectuat un serviciu la bordul navei, necesară pentru obținerea unui certificat;
- h) *funcție echivalentă* – funcție desfășurată în cadrul Ministerului Transporturilor, Autorității Navale Române, Administrației Porturilor Maritime Constanța, Grupului de Interventie și Salvare Maritime Constanța, Centrului de Perfectionare al Marinei Civile - CERONAV Constanța, companiile de navigație descrise la punctul c.) de mai sus.

Art. 4. - (1) Prevederile prezentei legi se aplică personalului navigant român care efectuează serviciul la bordul tuturor navelor maritime sau la bordul navelor de navigație interioară, cu excepția navelor de război și navelor militare auxiliare, ambarcațiunilor de agrement care nu efectuează activități comerciale și ambarcațiunilor din lemn de construcție artizanală.

(2) – Controlul, supravegherea și inspecția activităților efectuate de toate categoriile de personal navigator român se execută de către Autoritatea Navală Română.

CAPITOLUL II

Personalul navigator român

Art. 5. – Personalul navigator român se încadrează pe funcții îndeplinite la bordul navelor civile, corespunzător pregătirii, certificării și calificărilor deținute, aşa cum este prevăzut în reglementările în vigoare.

Art. 6. – Pentru a-și îndeplini sarcinile specifice la bordul navelor civile, personalul navigator român trebuie să posede un certificat, în termen de valabilitate, eliberat de către Autoritatea Navală Română.

Art. 7. – Personalul navigator român se încadrează și promovează pe categorii și pe funcții, conform pregătirii profesionale, calificării deținute și aptitudinilor specifice necesare și dovedite, potrivit competenței profesionale a fiecărui.

Art. 8. - Drepturile de salarizare ale personalului navigator român, cuprinzând salarii, sporuri și alte adaosuri, precum și drepturile specifice privind concediul de odihnă suplimentar, concediul de recuperare, diurnă de deplasare, condiții de cazare, alimentație de întărire și protecție a organismului, asigurare de sănătate, asigurare de viață, asigurare de accidente pe durata serviciului la bordul navelor și alte drepturi specifice se acordă de către angajator, diferențiat, pe categorii de personal, în funcție de certificatele deținute, activitățile și condițiile de muncă specifice, nivelul de pregătire profesională, funcția deținută la bordul navei, responsabilitățile acordate și riscul asumat.

Art. 9. – (1) Din punct de vedere al activității desfășurate personalul navigator este format din următoarele categorii:

- a)** personal de punte;
- b)** personal de mașini;

(2) Din punct de vedere al calificării **personalul navigator** este format din următoarele categorii:

- a)** personal năvigator posesor de brevete, respectiv personalul prevăzut la art. 10 lit. a)-g);
- b)** personal năvigator posesor de certificate de capacitate, respectiv personalul prevăzut la art. 10 lit. h).

Art. 10. – Ierarhia funcțiilor în cadrul echipajului navei este:

1. pentru nave maritime:

- a)** comandant;
- b)** ofițer punte secund;
- c)** șef mecanic;
- d) ofițer mecanic secund
- e)** ofițeri punte;
- f)** ofițeri mecanici;
- g)** alți ofițeri;
- h)** personal cu certificat de capacitate.

2. pentru nave de navigație interioară:

- a)** conducător de navă;
- b)** timonier fluvial;
- c)** șef mecanic fluvial;
- d)** mecanic;
- e)** personal cu certificate de capacitate.

Art. 11. – Autoritatea Navală Română este organul unic care eliberează, revalidează, echivalează, reînnoiește, preschimbă, recunoaște/acceptă, suspendă sau revocă documentele de certificare pentru personalul năvigator român.

CAPITOLUL III **Drepturile personalului năvigator român**

Art. 12. – Personalul năvigator român se încadrează în funcții la bordul navelor civile, în conformitate cu calificarea deținută, înscrisă în documentele nominale individuale de certificare aflate în termen de valabilitate.

Art. 13. – Personalul năvigator român beneficiază de următoarele drepturi:

a) salarizare specială, cu încadrare într-o grupă distinctă de salarizare, stabilită prin contractele colective și/sau individuale de muncă pentru societățile comerciale și prin grile de salarizare pentru unitățile bugetare, în funcție de nivelul pregătirii profesionale, calificările obținute, funcția deținută la bordul

navei, complexitatea activității desfășurate, responsabilitățile acordate și riscul asumat;

b) sporuri specifice activității, datorate condițiilor speciale de muncă existente la bordul navelor, suprasolicitării psihice și nervoase, stresului, zgromotului intens și de lungă durată, pericolului, nocivităților și vibrațiilor, după cum urmează: spor pentru condiții speciale de muncă; spor pentru condiții deosebite de muncă; spor pentru condiții grele de muncă

c) Aceste sporuri se aplică, diferențiat, în funcție de specificul activității desfășurate pentru fiecare categorie de personal navigator român și pot fi incluse în salariul de bază sau aşa cum va fi convenit în contractele colective și/sau individuale de muncă încheiate cu angajatorul;

d) sporul de vechime în muncă stabilit conform legii;

e) concediu de odihnă suplimentar plătit, cu durata de 12 zile, necesar pentru refacerea și prevenirea îmbolnăvirilor profesionale, într-o stațiune balneoclimatică de tratament, asigurat de către angajator;

f) asistență medicală gratuită, în țară conform legislației în vigoare și în străinătate prin încheierea de polițe de asigurare de către angajator;

g) alimentație de întărire și protecție a organismului, pentru activitatea desfășurată, la nivel de 5.500 cal./zi;

h) uniforme și accesorii gratuite, suportate de către angajator, portul acestora fiind obligatoriu pe perioada executării serviciului. Însemnările specifice calificării deținute la bordul navelor fiind stabilite de către autoritatea competență.

Art. 14. – (1) Personalul navigator român beneficiază de pensie de serviciu, potrivit categoriei profesionale din care face parte, dacă îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții de pensionare:

a) personalul de mașini care are vârstă de minimum 50 de ani și a realizat o vechime de cel puțin 20 de ani în profesiile prevăzute la Art. 10;

b) personalul de punte care are vârstă de minimum 50 de ani și a realizat o vechime de cel puțin 25 de ani în profesiile prevăzute la Art. 10.

(2) Perioada de activitate la bordul navelor pentru personalul navigator de punte și personalul navigator de mașini poate fi cumulată cu perioada de activitate la uscat dacă aceștia atestă că au executat funcții echivalente în conformitate cu Art. 3 punctul c) și h)

(3) Limita maximă privind vârstă de pensionare pentru personalul navigator român este cea stabilită de Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările

ulterioare.

(4) Dreptul de a ieși la pensie se acordă începând cu data menționată de solicitant în cererea sa de pensionare, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

Art. 15. – (1) Personalul navigator român, care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 14 alin. (1), are dreptul la o pensie de serviciu în quantum de **80%** din media veniturilor totale brute realizate în ultimele **12** luni de activitate, anterioare lunii în care are loc pensionarea.

(2) Venitul total brut realizat într-o lună, care stă la baza calculului pensiei de serviciu de către Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, reprezintă suma veniturilor prevăzute la art. 13 lit. a), b), c) și e) și va fi menționat în documentul emis de către angajator, pe răspunderea acestuia.

(3) Pentru fiecare an complet care depășește vechimea minimă în activitate prevăzută la art. 14 alin. (1), se adaugă la quantumul pensiei câte 1% .

Art. 16. – Pentru persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 14 și care la data cererii de pensionare nu mai dețin calitatea de personal navigator român, procentul prevăzut la art. 15 se aplică la media veniturilor totale brute realizate, în ultimele 3 luni anterioare lunii în care s-a solicitat pensionarea, de către tot personalul navigator român aflat în activitate corespunzător ultimei funcții la bord deținută de persoana în cauză. Această medie va fi menționată în documentul emis de către angajator, pe răspunderea acestuia, potrivit art. 15 alin. (2).

Art. 17. – (1) Odată cu stabilirea quantumului pensiei de serviciu se stabilește și pensia pentru limită de vârstă din sistemul public, acordată personalului navigator profesionist conform Legii nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare, considerându-se îndeplinite condițiile necesare deschiderii dreptului de pensie. La determinarea punctajului mediu anual se are în vedere stagiul complet de cotizare corespunzător anului, respectiv lunii în care se deschide dreptul de pensie, prevăzut de legislația în vigoare privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

(2) În cazul în care quantumul pensiei de serviciu calculat conform prezentei legi este mai mic decât cel al pensiei din sistemul public, se acordă quantumul cel mai avantajos.

(3) Partea din pensia de serviciu care depășește nivelul pensiei din sistemul public se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse.

Art. 18. – Pensia de serviciu se actualizează în luna martie a fiecărui an,

prin indexare cu procentul care să acopere integral rata inflației din anul precedent.

Art. 19. – La decesul titularului pensiei de serviciu, soțul/soția și copiii acestuia beneficiază de pensie de urmaș, în condițiile prevăzute de legislația privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, iar aceasta se calculează din pensia de serviciu a titularului, aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul în condițiile prezentei legi, dacă aceasta este mai avantajoasă decât pensia stabilită sau cuvenită în sistemul public.

Art. 20. – De prevederile art. 14 – 19 beneficiază, după caz, și următoarele categorii de persoane:

a) personalul navigant român care, după data intrării în vigoare a prezentei legi, își pierde total capacitatea de muncă din cauza unui incident sau accident de navigație, unei boli profesionale sau unei afecțiuni medicale dobândite ca urmare a activității desfășurate, fără a se ține cont de vârstă și vechimea în muncă a acestuia, pensia fiind acordată de la data pierderii capacitatii de muncă;

b) personalul navigant român care, înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi, și-a pierdut total capacitatea de muncă din cauza unui incident sau accident de navigație, unei boli profesionale sau unei afecțiuni medicale dobândite ca urmare a activității desfășurate, fără a se ține cont de vârstă și vechimea în muncă a acestuia, pensia fiind acordată de la data intrării în vigoare a prezentei legi;

c) persoanele care au realizat o vechime de cel puțin 10 ani de activitate ca personal navigant român și care la data pensionării dețin această calitate, cuantumul pensiei de serviciu calculat conform art. 15 alin. (1) și (2) fiind diminuat cu câte 1% pentru fiecare an care lipsește din vechimea minimă în activitate prevăzută la art. 14 alin. (1);

d) persoanele care au realizat o vechime de cel puțin 10 ani de activitate ca personal navigant român și care la data pensionării nu mai dețin această calitate, cuantumul pensiei de serviciu prevăzut la art. 15 alin. (1) fiind diminuat cu câte 1% pentru fiecare an care lipsește din vechimea minimă în activitate prevăzută la art. 14 alin. (1) și va fi aplicat la media veniturilor totale brute realizate, în ultimele 3 luni anterioare lunii în care s-a solicitat pensionarea, de către tot personalul navigant român aflat în activitate corespunzător ultimei funcții la bord deținută de persoana în cauză. Această medie va fi menționată în documentul emis de către angajator, pe răspunderea acestuia, potrivit art. 15 alin. (2).

Art. 21. – (1) Personalul navigant român care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, este pensionat pentru limită de vîrstă sau pentru pierderea totală a capacitatei de muncă, are dreptul la pensie de serviciu care se stabilește corespunzător prevederilor prezentei legi, respectiv în conformitate cu prevederile art. 14 - 20.

(2) Stabilirea cuantumului pensiei de serviciu pentru personalul prevăzut la alin. (1) se realizează aplicând corespunzător prevederile art. 16.

Art. 22. – În cazul decesului unei persoane din categoria personalului navigant român înainte de vîrsta prevăzută la art. 14 alin. (1), aflată în activitate, din cauza unui incident sau accident de navigație condițiile prevăzute de legislația privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, iar aceasta se calculează din pensia de serviciu la care ar fi avut dreptul persoana decedată, calculată potrivit prevederilor art. 20 lit. a) sau b), după caz, dacă aceasta este mai avantajoasă decât pensia cuvenită în sistemul public.

Art. 23. – În cazul pierderii capacitatei/aptitudinii medicale, necesară desfășurării activității la bordul navelor, ca urmare a unui eveniment de navigație, unei boli profesionale sau unei afecțiuni medicale dobândite ca urmare a exercitării funcției respective, personalul navigant român beneficiază:

a) pe timpul recuperării capacitatei de:

1) de asistență medicală, tratamente medicale și medicamentele necesare, în mod gratuit, prin grija angajatorului;

2) de toate drepturile salariale prevăzute pentru categoria respectivă de personal navigant român aflat în activitate, acordate de către angajator, până la stabilirea definitivă a situației sale medicale, fără a se putea depăși durata de 2 ani.

b) în cazul pierderii definitive a capacitatei/aptitudinii medicale, de o compensație bânească, acordată lunar, până la pensionare, care să acopere diferența dintre media veniturilor realizate în ultimele 3 luni de activitate ca personal navigant român și venitul lunar obținut ca urmare a imposibilității continuării activității la bordul navelor, aceasta fiind suportată de către angajator.

Art. 24. – Personalul navigant român care se pensionează din cauza pierderii totale a capacitatei de muncă, necesitând îngrijire sau supraveghere permanentă din partea altei persoane, are dreptul la o indemnizație de însotitor, în afara pensiei, în cuantumul stabilit în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

Art. 25. – (1) Personalul navigator român se asigură de drept, de către angajator, pentru risc profesional și pentru cazurile de producere a unor accidente urmate de deces, invaliditate totală sau parțială, cât și pentru pierderea capacitatei/aptitudinii medicale permanentă sau temporară.

(2) Condițiile de asigurare a personalului navigator român sunt cele prevăzute de lege și/sau prin contractele colective de muncă.

(3) Compensația bănească acordată în urma decesului nu poate fi mai mică decât cea stabilită la nivel internațional pentru personalul navigator.

Art. 26. – Personalul navigator român are dreptul de a călători gratuit la bordul navelor civile de transport pasageri, în limita locurilor disponibile, cu acceptul comandantului navei.

CAPITOLUL IV **Dispoziții tranzitorii și finale**

Art. 27. – (1) Dovada activității la bordul navelor pentru personalul navigator român se face, pe baza înregistrării și evidenței acesteia, de către Autoritatea Navală Română și înscrisurile din cartea de muncă a acestuia.

(2) Reglementările specifice care stabilesc, printre altele, forma, conținutul, modul de întocmire și completare, precum și certificarea tuturor documentelor de înregistrare și evidență a activității desfășurate la bordul navelor de persoanul navigator român, sunt emise de către Ministerul Transporturilor la propunerea Autorității Navale Române.

Art. 28. – În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi Ministerul Transporturilor va elabora normele metodologice de aplicare a acesteia.